

NOTÍCIES EXTERIORS

Butlletí d'informacions econòmiques internacionals

Núm. 87

30 de juny 2016

SECTORIAL

Fruites: es perllonguen les mesures un any més per l'embargament rus

Per tercer any consecutiu, es perllonguen les mesures específiques previstes en la [reglamentació comunitària](#) en el sector de fruites i verdures, que són degudes als efectes derivats de l'embargament rus. Les mesures finançades són les retirades del mercat d'alguns productes (per transformació en suc destinades a finalitats benèfiques o per a l'alimentació animal) a partir de l'1 de juliol. Les quantitats assignades per EM, en el cas d'Espanya han estat sensiblement inferiors a les de l'any passat (un 70% inferiors) i aquestes mesures restaran obertes fins a finals de juny del 2017. Com a novetat, aquest any s'ha afegit dos productes més per poder retirar: les cireres i els kiwis. Encara, però, no s'ha admès unes de les sol·licituds d'Espanya que de manera reiterada es demana a les institucions comunitàries, com és la d'incrementar els preus de retirada.

<http://www.agrodigital.com/PIArtStd.asp?CodArt=108516>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0921&from=ES>

Llet: iniciatives diverses per apaivagar la crisi del mercat

Des de la desaparició de les quotes lleteres l'abril del 2015, els preus de la llet dels diferents EM no han deixat de baixar coincidint també amb una crisi del sector a nivell mundial. Aquest any la situació encara és més crítica, tot i que la Comissió ha posat en marxa diverses iniciatives (des dels fons extraordinaris del [setembre del 2015](#) fins a les mesures del [mes de març del 2016](#) i les que possiblement es prendran en Consell de Ministres d'Agricultura del mes de juliol).

Totes aquestes mesures institucionals no han capgirat la situació depressiva dels mercats comunitaris com tampoc no ho han fet les mixtes del sector privat juntament amb el públic. Segons les [darreres informacions](#) de l'Observatori comunitari de la llet, durant el quatre primers mesos d'aquest any la producció a la UE-28 ha augmentat un 5,6% en relació al mateix període e l'any anterior (Espanya ha augmentat en un 4,7% durant aquest període, Irlanda un +14,4% i Holanda un 16%) i els preus mitjans del mes d'abril són un 19% inferiors a la mitjana dels darrers cinc anys. Les previsions a curt termini anuncien que la producció de la UE-28 serà un 1,4% superior a la de l'any 2015 i l'any 2017 un +0,5% a la d'enguany (per a Espanya es preveu una producció del 2016 similar a la de l'any 2015); per tant, continua, encara que moderat, el creixement de l'oferta.

Aquest mateix informe detecta una lleugera millora en el mercat mundial (desacceleració en el creixement de l'oferta en l'hemisferi sud, però no en el del nord), però també que l'equilibri encara no està proper. Les exportacions comunitàries han millorat excepte en el cas de l'LDP (llet en pols) i els estocs comunitaris i mundials continuen essent considerables. Segons l'informe, la millora final del mercat (mundial i comunitari) no serà possible "sense una correcció de l'oferta". Una correcció que en el cas de la UE serà lenta, tal i com preveuen els experts de l'Observatori comunitari de la llet, tot i que avisen que hi ha "incerteses" que poden fer caure aquestes previsions.

D'altra banda, i dintre de les iniciatives encetades per aminorar els efectes de la crisi i de caràcter mixt s'ha d'apuntar a les iniciades a Irlanda: [els denominats "milkFlex"](#). Són crèdits a l'exportació amb la participació del BEI (Banc Europeu d'Inversions) i de l'Administració irlandesa. Són préstecs flexibles indexats als preus de la llet per protegir de la variabilitat dels ingressos agrícoles i de la volatilitat dels preus.

<http://www.farmersjournal.ie/glanbia-launches-100m-milkflex-loans-scheme-202809>

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/583771/EPRS_ATA\(2016\)583771_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/583771/EPRS_ATA(2016)583771_EN.pdf)

<http://ec.europa.eu/agriculture/commissioner-speeches/pdf/hogan-2016-05-26-reply-question-dairy-sector.pdf>

Llet: la depressió del mercat (mundial) potser més llarga del predit

Aquest article, signat per tres professors d'una universitat de Nova Zelanda, fa una anàlisi acurada del comportament del mercat mundial i preveu una sortida de la crisi més tard que l'anunciada per altres organitzacions.

Entenen que en alguns casos s'ha interpretat erròniament els senyals del mercat. Consideren que els debats s'han centrat en el comportament de la demanda i s'ha deixat de banda l'anàlisi de l'oferta.

La reducció dels preus en el curt termini s'ha associat a un excés d'oferta coincidint amb una disminució de la demanda de la Xina i Rússia. No s'ha analitzat, però, en profunditat i els desequilibris del mercat han estat més relacionats amb la demanda (creixement de la demanda, especialment a Àsia, per sobre del creixement de l'oferta entre un 50% i un 100%) que en els canvis estructurals que s'han produït en l'oferta. Per això se suposava que la reducció en l'oferta tindria un recorregut més curt.

Succeeix que un petit canvi en l'oferta mundial té un profund impacte sobre l'equilibri mundial del mercat de productes lactis. On s'han produït aquests canvis? Doncs en el cas de la UE, la desaparició de les quotes làcties ha representat una oportunitat per a aquells productors comunitaris que tradicionalment no eren els grans productors/exportadors (França, Irlanda, Bèlgica o Holanda). Efectivament, el creixement de la producció dels països de l'Est, més orientats al mercat, ha estat molt important (també alguns dels grans productors comunitaris com Irlanda i Holanda). La desaparició de traves tecnològiques i normatives per l'augment de la producció, així com la desaparició de les fronteres al transport, dona lloc a expectatives no experimentades "des de la Segona guerra mundial". En el cas dels EUA, la disminució dels preus del petroli ha fet menys competitius els agrocarburs i ha canviat les decisions dels productors en el sentit d'augmentar el conreu del blat de moro destinat a pinsos, la qual cosa ha comportat una baixada dels preus dels pinsos i l'augment de les produccions lleteres i càrnies.

Si a Austràlia i a Nova Zelanda té lloc una situació similar a l'europea (de baixos preus), és d'esperar que la depressió dels preus lactis a nivell mundial serà més profunda (potser només es els EUA evitaran aquesta situació de preus baixos en el seu mercat interior).

<https://theconversation.com/milk-price-cuts-reflect-the-reality-of-sweeping-changes-in-global-dairy-market-59251?platform=hootsuite>

HORITZONTAL

FAO, perspectives alimentàries 2016

La FAO ha publicat el seu informe semestral sobre les perspectives alimentàries.

Cereals:

Es preveu que la producció mundial de cereals l'any 2016 seran un 0,6% superior a la collita del 2015 i superior a les previsions del mes de maig. La revisió a l'alça de la producció de blat a l'Argentina, la Federació Russa i la UE i de blat de moro a l'Argentina, el Canadà i els EUA i la UE n'expliquen aquest augment. En relació a l'any 2015 i per tipus de gra, s'espera una disminució en blat i un increment de la producció d'arròs i de cereals secundaris.

Les existències finals previstes per a l'any 2017 seran un 0,9% superiors a les de la campanya 2015/16. Aquest canvi és degut a la revisió de les dades de producció i utilització previstes a l'igual que la revisió de les reserves de blat a la Xina.

Quant a comerç mundial, es preveu una disminució de l'1,9% en relació a la campanya anterior per una baixada de la demanda d'importacions d'ordi i sorgo. Aquesta disminució augmentarà la competència en el mercat mundial i és previsible una moderació dels preus mundials.

Carn:

S'espera un moderat creixement de la producció mundial de carn per a l'any 2016 del 0,3% en relació a l'any 2015. Per tipus de carn, s'espera un creixement de tots els tipus excepte en el cas de la carn de porcí, on s'espera una disminució de l'oferta mundial en un 0,7%. Per països, s'espera l'augment de la producció global de carn als EUA, al Brasil, la UE, a Rússia i l'Índia; en canvi, s'espera un retrocés en altres grans productors com la Xina, Austràlia i Sud-àfrica.

Les exportacions totals augmentaran un 2,8% i es situaran al nivell de l'any 2014. Per tipus de carn, s'espera un increment de totes les carns excepte en el cas de l'oví, que disminuiria el comerç mundial en un 3,2% en relació a l'any 2015. En valor absolut, la carn de pollastre serà la més intercanviada i les exportacions experimentaràn un creixement previst del 3,5% liderat per Brasil, els EUA i Tailàndia. En el cas de la carn de porc, s'espera un creixement en valor relatiu superior, del +4,4% i els principals exportadors seran la UE, el Brasil, els EUA i el Canadà. Finalment s'espera un augment de les exportacions de carn de boví, que tindrien el creixement més moderat, de l'1,3% durant l'any 2016 en relació a l'any 2015; la demanda principal provindrà del continent asiàtic i serà ofertada principalment pel continent americà (Brasil, EUA, Mèxic, Uruguai i Argentina), ja que s'espera la reestructuració dels ramats a Austràlia i Nova Zelanda, la qual cosa repercutirà en una disminució del 2,3% en les seves exportacions.

PANORMA DEL MERCADO MUNDIAL DE LA CARNE

	2014	2015 <i>estim.</i>	2016 <i>pronost.</i>	Variación de: 2016 a 2015
	<i>millones de toneladas</i>			<i>%</i>
BALANZA MUNDIAL				
Producción	315.4	319.6	320.7	0.3
Carne de bovino	68.0	67.9	68.4	0.8
Carne de ave	111.0	114.9	116.2	1.1
Carne de cerdo	116.9	117.2	116.4	-0.7
Carne de ovino	13.9	14.0	14.1	0.7
Comercio	30.6	29.8	30.6	2.8
Carne de bovino	9.6	9.1	9.3	1.3
Carne de ave	12.8	12.3	12.7	3.5
Carne de cerdo	7.0	7.2	7.5	4.4
Carne de ovino	1.0	1.0	0.9	-3.2

Llet:

Es preveu un augment de la producció mundial de llet d'un 1,6%, focalitzada a Europa, Àsia i el Continent americà. L'any 2014 va ser l'any d'inflexió a la baixa de les cotitzacions i la FAO espera que el seu manteniment pugui activar l'augment de la demanda i, per tant, espera que el comerç mundial de productes lactis l'any 2016 s'incrementi un 1,5%, especialment des del continent asiàtic (sense la Xina), de Rússia, dels EUA i d'Algèria.

En relació a la UE, la FAO preveu un augment de les seves exportacions l'any 2016 d'un 4,1%, derivat de l'increment intern de la seva producció, d'un consum estancat i d'una bona relació euro-dòlar.

<http://www.fao.org/3/a-i5703s.pdf>

Perspectiva: Els preus de les matèries primeres a la baixa

S'ha publicat el 30è informe anual Cyclope sobre el mercat mundial de matèries primeres (*commodities*). Aquestes primeres matèries abasten tant les primeres matèries estrictament agràries (cereals, cotó, ametlla, sucre o cacau...) com també la resta i molt importants en el comerç mundial com els minerals, el petroli, l'acer, els diamants, etc.

És un informe que preveu un mercat a la baixa per a tots els productes previstos als propers 10-15 anys. Tant sols escapen de l'espiral baixista en el cas dels productes agraris l'ametlla i el cacau i de la resta de matèries primeres el liti. Segons l'informe, la tendència baixista dels preus es va desencadenar l'any 2013 abans de la nova baixada dels preus del petroli, en la qual encara estem immersos. En mitjana l'any 2015 els preus de les *commodities* van disminuir en relació a l'any 2014 un 38%, encapçalat pels preus del petroli (-49%), del ferro (-42%) i a continuació la llet en pols (-40%). La carn de porc i el greix van caure entre un 10% a un 30% segons regions, i la soja, l'oli de palma, el cafè, el coure i el carbó es paguen entre un 20-25% més barats. Els cereals van tenir caigudes més moderades (-6% en el blat i -9% en el blat de moro).

Segons l'estudi, aquesta situació és deguda a un excés d'oferta, que va reaccionar a la dinàmica demanda (especialment de la Xina) i que ara es troba amb aquests excedents. Segons els autors de l'estudi, al final de la primera dècada del segle XXI, la por a restar sense recursos va donar peu a una carrera per produir i al finançament de nous projectes de mineria i d'energia que ha contribuït a l'abundor actual. També, però, la disminució de preus, com en el cas del petroli, va donar lloc a un augment de l'oferta (Aràbia Saudita), la qual cosa encara va contribuir més als excedents i a la nova baixada de preus.

La chute des matières premières se poursuit

Aquestes expectatives tan negatives han estat criticades per altres experts agrícoles. Entenen que la producció agrària té més components d'incertesa (climàtic, de demanda, etc.) que fan

difícil predir un escenari a tant llarg termini. En tot cas, sí que sembla segur un escenari futur d'incertesa i de més volatilitat en les cotitzacions.

<http://www.usinenouvelle.com/article/la-deprime-des-marches-de-matieres-premieres-devrait-durer-selon-le-cyclope-2016.N393132>

COMUNITARI

PAC: una política en constant revisió/reforma

A un any just d'aplicació de la darrera reforma de la PAC de l'any 2013, des de la pròpia Comissió, des del Parlament Europeu (PE), des de parlaments d'alguns EM, des de la Presidència semestral holandesa (que just finalitza a finals de juny) o des d'alguns *think tank* sorgeixen iniciatives per tal de tornar a reformar una política que no s'ajusta a l'objectiu de donar estabilitat a les rendes agràries o bé s'intenta llimar alguns desajustos o elements negatius de la PAC actual.

Projecte d'informe del PE per reduir la volatilitat dels preus agraris

A principis del mes de maig es presentava [aquest projecte](#) davant de la COMAGRI (Comissió d'Agricultura del PE). Es constata que la darrera reforma de la PAC està centrada en els ajuts directes dissociats i no estan adaptada a les circumstàncies de la volatilitat dels preus agraris. Es proposa el reforçament de les organitzacions de productors i de les relacions contractuals. Un segon bloc de propostes fa referència a la millora de la protecció de la renda dels agricultors mitjançant la introducció d'instruments de gestió de riscos adaptades a la volatilitat dels preus. Finalment, aposta per la transparència dels mercats mitjançant la creació d'observatoris de preus.

En la seva exposició de motius, la ponent del projecte el justifica, ja que després de les successives reformes de la PAC, els agricultors estan molt més exposats al mercat i és necessari apaivagar els efectes indesitjables, com és el cas de la volatilitat dels preus, que a més és un fenomen que s'ha aguditzat des del 2007. En la darrera reforma, estan previstos aquests instruments mitjançant el denominat II Pilar (desenvolupament rural). Donat, però, que la incorporació d'aquestes mesures és voluntària per part dels EM, només han estat utilitzats per dotze EM (nou amb caràcter nacional i tres d'àmbit autonòmic/regional) i aproximadament l'import destinat representa un 0,4% dels fons financers de la PAC i un 2% dels fons destinats al II Pilar en la UE 28.

A favor de nous instruments estratègics de la PAC

La crisi instal·lada en alguns mercats agraris i el convenciment que l'actual PAC no hi dona resposta, ha estimulat un nou grup de reflexió dins del PE. En un recent [article](#) cinc parlamentaris del grup socialista del PE ho anunciaven per tal de recuperar i restaurar el paper regulador i estabilitzador de la PAC. Entenen que aquest objectiu ja ho apliquen els principals països productors (EUA, Brasil, Canadà, Xina...); és més, de 49 països enquestats per l'OCDE, el 67% fan servir polítiques de protecció directament relacionades amb el preu, el volum de producció o la utilització dels inputs. I això ho posen com a contrapunt d'una PAC amb ajuts desconnectats i amb restriccions mediambientals que va a contracorrent de les polítiques actualment utilitzades majoritàriament. Conclouen que per això proposen una reforma de la PAC en base a instruments anticíclics i d'assegurances dintre del marc financer actual. Aquesta política seria complementària dels ajuts directes.

Els ajuts contracíclics són difícils d'aplicar a la UE

El *think tank Farm Europe* ja va exposar en un [article](#) recentment aparegut, preocupats també per la volatilitat dels preus agraris, que els ajuts contracíclics eren difícils d'aplicar a la UE 28. En primer lloc, no hi ha una solució única, sinó que el problema s'ha d'abordar en tots els sectors de manera integral per aconseguir la seguretat alimentària en un món inestable i cada cop més global. Més concretament, s'exposaven les dificultats d'aplicació a l'Europa comunitària: seria necessari un pressupost variable d'any a any (amb canvis sobtats en aquest si es produeixen crisis de mercat). Seria necessari un "preu fix d'activació", difícil de pactar en una UE 28 amb

costos molt variables entre els EM. No es podria oblidar l'efecte dòmino entre sectors (un pagament anticíclic en els cereals perjudicaria els ramaders).

El posicionament de la Cambra dels Lords britànica

Aquesta institució també s'ha posicionat en relació a la volatilitat dels preus agraris en un extens [informe](#) publicat el mes de maig. Es considera que la volatilitat és inherent als mercats agraris i que darrerament aquesta no ha variat excessivament. Es considera que d'aquesta manera s'envia senyals als agents per ajustar les seves decisions de producció o innovació. L'actual PAC ja protegeix els agricultors i només s'han de dissenyar mesures per limitar l'impacte dels baixos preus en períodes llargs. I és en aquest punt on s'ha de modificar l'actual PAC i també pel que fa a la complexitat administrativa per aplicar-la. Es resumeixen algunes de les recomanacions importants del document:

- Les assegurances com a instruments complementaris dels ajuts desconnectats i en el II Pilar de la PAC.
- El govern britànic ha de promocionar l'ús d'instruments financers, com els oferts pel BEI, per desenvolupar el seu programa de Desenvolupament Rural. Però també estimular el treball en comú en aquest aspecte amb el sector privat i amb d'altres EM. Igualment, la possible modificació de la directiva sobre instruments financers en el sentit de facilitar aquests instruments als agricultors; uns instruments financers que s'haurien de proporcionar a les explotacions per finançar projectes d'innovació a baix preu.
- Es recomana una modificació de la PAC en el sentit de fer més visible el lligam del sector en la producció de béns públics.

Presidència holandesa del Consell: enfortiment del productor en la cadena de valor

També des de les institucions europees es presenten iniciatives per promoure el debat entorn a la futura PAC. En aquest sentit, la Presidència del Consell d'aquest semestre va presentar a la resta de delegacions en el marc del Consell informal de Ministres d'Agricultura de finals de maig un "[paper](#)" per tal de reforçar el posicionament dels agricultors dintre de la cadena de valor alimentària en una PAC més oberta sota el títol de *Food of the future*. El document encoratjava a debatre sobre els punts següents:

1. S'ha de reconvertir la PAC en una Política Alimentària?
2. S'ha de reorientar el finançament cap la innovació o la tecnologia?
3. S'ha d'aprofundir en la dimensió de la sostenibilitat de l'agricultura i incloure els objectius sobre el clima com una part important dels pagaments connectats? En el període transitori, quin rol representarà la PAC en relació a l'adaptació intel·ligent sobre el canvi climàtic i les tècniques de mitigació dels seus efectes?
4. S'ha de tornar a la política de preus enlloc de l'actual de rendes a les explotacions? Com es milloraria el posicionament de l'agricultor en la cadena de valor?
5. Com s'hauria de transformar el suport a rendes en una col·laboració per realitzar els canvis (desafiaments) de la societat? (transferir dins l'agricultura els grans objectius de la societat). Es torna, doncs, a debatre la legitimitat de la PAC.
6. No seria millor dedicar esforços i finançament a assessorar els països en desenvolupament en l'obertura dels mercats exteriors que no pas utilitzar l'actual "ajut alimentari"?

Les delegacions van respondre (conclusions provisionals) sense posicionament globals ni contundents, però sí tornant a fer paleses algunes mancances de l'actual PAC.

- ✓ No hi ha posicionament clar en relació a Política Comuna Alimentària, però es reconeix que actualment la PAC ja inclou elements al respecte i es considera que la futura ha de tenir en compte: salut, nutrició, qualitat dels aliments i del medi ambient, producció sostenible i climàticament intel·ligent.
- ✓ Conclusions més assequibles i que ja han estat debatudes, com són la coherència necessària entre les mesures del Pilar I i Pilar II, la no-possibilitat d'un "ajut únic" (per hectàrea) o bé que per a moltes regions encara calen els ajuts connectats. També es torna a qüestionar l'excessiva burocràcia de la PAC actual o el reforçament del paper dels agricultors dintre de la cadena de valor alimentària. Finalment, es reflecteix l'actual situació paradoxal entre la necessitat mundial de més aliments i una agricultura poc rendible a la UE.
- ✓ Sí a la innovació i al desenvolupament, però no s'està gaire d'acord que vinguin de fons estrictament agraris. La innovació podria abastar temes com els de l'agricultura de precisió, d'empreses socials i tenir especial cura dels petits productors.
- ✓ Sí al *greening*, però més simplificat, i aplicar la subsidiarietat. Només en fa un any de l'aplicació, i s'hauria de deixar temps per quantificar-ne l'impacte. També es demanava flexibilitat en l'aplicació. El finançament del I Pilar continua essent essencial.
- ✓ L'actual PAC ja ha incorporat molts canvis (globalització de la demanda, productes que incorporen més benestar animal, productes més sans i segurs, etc.), i potser més ambiciosa, però no s'ha oblidat que l'objectiu final és proporcionar als agricultors una renda millor. La pregunta continua essent 'com?'.

La Comissió aposta per la simplificació de la PAC

La Comissió Europea no ha presentat cap document en relació al futur de la PAC, però sí que va manifestar el seu posicionament en el Comitè Especial d'Agricultura de finals de maig del 2016. Va considerar que el document de la Presidència apuntava bé els reptes de la PAC i compartia el repte sobre la seguretat alimentària. També entenia que era un bon moment per presentar idees abans de les negociacions del nou període pressupostari. De moment, aposta per la modificació de l'actual PAC i més concretament per la simplificació. En aquest sentit, s'anuncia ja un nou document sobre els resultats de l'aplicació del *greening* durant aquest primer any i que es presentarà en el Consell del mes de juliol.